

Екологична образователна програма

Разработена като част от проект „От Желязна завеса до Зелен пояс: възстановяване на екологичните мрежи в Югоизточна България“ и проект „Заедно за природата“

ШВЕЙЦАРСКО-БЪЛГАРСКА
Програма за сътрудничество

Rewilding
Rhodopes

Cambridge
Conservation
Initiative

ARCADIA
A CHARITABLE FUND OF
LISBET RAUSING & PETER BALDWIN

Екоприключения!

Екологична образователна програма за учители
и ученици

— **Януари** —

Тема на месеца:

Хартията - достъпна и безценна

Тема на месеца

Здравейте, учители!

Честита да е новата 2026 година! Да е здрава, вълнуваща и по-добра – за нас и за природата! Едно от ключовите неща за да се грижим правилно за нашата природа е рециклирането. Този месец ще поговорим повече за хартията и защо е важно тя да бъде рециклирана, колко дървета са нужни, за да бъде отпечатана една книга и кои са малките стъпки, които всеки от нас може да направи, за да променим нещата на глобално ниво.

Този месец сме планирали следните занимания:

- **В класната стая** - презентация, съпроводена с видеа, дискусия и две увлекателни занимания в клас. Предложение за направа на колаж за рециклирането на хартия.
- **У дома** - експедиция да открием колко неща от дърво имат децата у дома.
- **Празници и поводи**
  - **04.01** - Световен ден на Брайловата азбука за незрящи
  - **11.01** - Световен ден на думата „БЛАГОДАРЯ“
  - **24.01** - Международен ден на образованието

В класната стая

Презентация

20 минути / за целия клас / проектор и екран

Добре дошли в новата тема за месец януари. Хартията - колко е ценна и как да я рециклираме правилно, това е основното. Започваме с интересни факти за историята на хартията и технология за производство. За огромните количества дървета, необходими за печат на едни от най-популярните книги.

Пуснете презентацията и разказвайте слайд по слайд увлекателно на децата. Вероятно те ще искат да споделят впечатления и ще имат въпроси – търсете отговорите заедно.

В края раздайте на учениците **работния лист**, чрез който да си припомнят действията, с които пазят природата и действията, с които вредят на

природата. Всяко дете може да предложи идея за училището или населеното място с която да допринесе за опазването на природата.

Дискусия

15 минути / за целия клас

След презентацията имате **въпроси за дискусия, по които да поговорите с децата.**

Обсъждайте свободно въпросите, като споделяте и вие. Нека учениците да разказват, като уважително се изслушват и не се прекъсват.

Постер колаж

40 минути / за целия клас или групи / стари списания / голям картон

Идеята на този колаж е повече деца да разберат важността от рециклиране на хартията и какви са ползите за природата, когато това се прави.

Задачата е децата да изработят колаж с помощта на изрезки от стари и ненужни списания и вестници. Крайната цел е да се направи интересен и привличащ вниманието постер, който да бъде сложен в коридора на училището и да запознава всички ученици с важността на рециклирането на хартията.

Нека децата измислят как да изглежда този колаж. Може да има „изскачащи“ изрезки или информация за рециклирането на хартия, може да е „личната“ история на дърво, което е отсечено, за да стане хартия или такова, което е спасено заради рециклирането. Идеите са безкрайни, а децата със сигурност ще имат добри и артистични хрумвания.

В десния или левия ъгъл на колажа може да поставите надпис: „Този постер ще бъде рециклиран правилно в съответния контейнер за разделно събиране на отпадъци“.

Постери

5 минути / за целия клас / принтер, дъвка за стена или хартиено тиксо

С идването на новия месец идват и **новите постери**. Този месец е само един, поставете го до предните от декември или пък оставете само него – преценете, според начина, по който правите това до сега. Ние препоръчваме да оставите всички постери от месеците, за да оформите визуална пътека на темите от програмата.

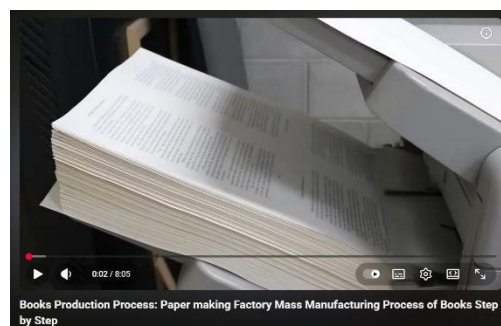

Видеа

10 минути / за целия клас / проектор и екран

След като разгледате презентацията и обсъдите темата с въпросите за дискусия, **гледайте тематичните видеа**, като включите звука:

- Кратко анимирано видео за направата на хартия
<https://www.youtube.com/watch?v=7IPoCh1Va44>
- Раждането на една книга – от дървесината до печата
<https://www.youtube.com/watch?v=cztQrgGaSRs>
- Цветен колаж с ползване на изрезки от списания
<https://www.youtube.com/watch?v=XPQDMoqxpxk>
- Ако намерите още нещо интригуващо в ю туб?

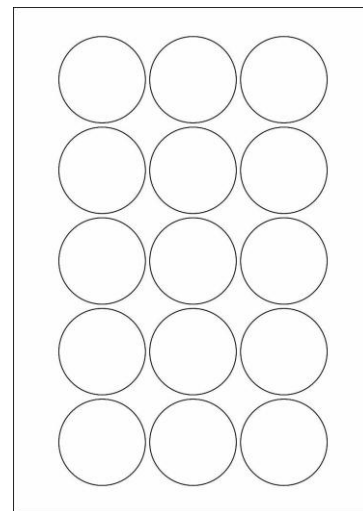
Игри в клас

Класната стая е чудесно място за игри! Заянуари сме приготвили две увлекателни занимания, свързани с хартията. Можете да ги проведете, когато ви е удобно.

15 хартиени кръга

30 минути / за всички от класа / листа A4 / цветни моливи

Нека всички деца останат по местата си на чиновете, където си стоят. Като начало, **раздайте на всяко дете един бял лист A4 и цветни моливи**. Всяко дете трябва да **нарисува с тъмен молив 15 кръга на листа** (3 реда с по 5 кръгчета на ред) и да изпише името си най-отгоре. Можете да нарисувате пример на дъската.

След като всички са готови, **обяснете правилата**:

- Целта е кръгчетата на листа да бъдат запълнени с рисунки на 15 различни неща, които са създадени от хартия.
- Всяко дете трябва да нарисува предмет само в едно кръгче и да предаде листа на следващото дете.
- Листовите се въртят между децата по часовниковата стрелка и така всеки път децата рисуват на нов лист.
- Времето за рисуване е 1 минута на лист, засичайте го.
- Децата трябва да внимават да не нарисуват предмет, който вече е нарисован от друго дете преди тях. Нека внимателно да погледнат какво има в предните кръгчета, преди да решат какво ще рисуват в своето.
- След края на играта всяко дете поглежда името, което е изписано на листа и го връща на „собственика му“. Така всеки си има картинка, направена общо от останалите деца от класа.
- Не забравяйте да поздравите децата за активността, творчеството и идеите!

Успех!

Изкуство с хартия „втора употреба“

30 минути / за целия клас / стари списания и/или вестници / принтиран модел за всяко дете от файловете за месеца

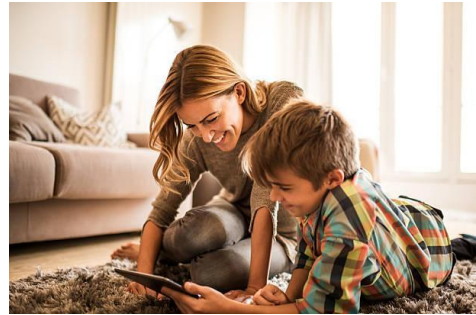
Във файловете за месеца, ще намерите този модел за паун – като опашката му трябва да бъде направена от нахъсани или изрязани парчета от стари списания или рекламни брошури от магазини. Всяко дете е свободно да направи каквито цветове намери и хареса, а самият паун може да бъде оцветен с боички, или отново да бъде направен с изрезки, които да бъдат залепени където е необходимо.

Ако пространството във вашето училище позволява, може да направите изложба на тези уникални пауни – отново привличайки вниманието към важността за рециклиране на хартията.

У дома

Всеки месец в програмата ще ви изпращаме **материали, които да споделите с родителите на децата**, за да може темата, която ги вълнува в клас, да се появи и у дома. Този месец сме приготвили една семейна игра, свързана с дървесината.

Ето **съобщение за родителите**:

Здравейте, скъпи родители,

Честита да е новата 2026 година! Нека тя ви донесе здраве и щастие! Учебната програма „Екоприключения“ на БДЗП продължава и през първия месец от новата година. Темата ни е свързана с хартията и нейното рециклиране. Ще научим повече за хартията, какво произвеждаме от нея, колко лесно и важно е да рециклираме. Ето идея как да продължите разговорите по темата у дома.

Хартиено - игра за цялото семейство

Вземете по един бял лист хартия и нека всеки отиде в различен край на дома. Всеки има 3 минути (пуснете таймер на телефона), за да намери колкото може повече неща от хартия. Бонус ще имат тези предмети, които не са от обичайните, каквито са книгите и списанията, например. Запишете ги на листа.

След като таймерът приключи, съберете се заедно в хола и сравнете списъците. Има ли неща, които учудват децата, че са хартиени? Има ли много хартиени неща във вашия дом? Кое от нещата е подходящо за рециклиране? Поговорете, за да разберете дали сте на едно мнение по темата.

А заедно с играта силно препоръчваме да си вземете тази прекрасна, голяма и чудесно илюстрирана книга, посветена на дърветата
<https://dakelche.bg/products/%D0%B4%D1%8A%D1%80%D0%B2%D0%B5%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B0>

Празници и поводи

Януари е по-спокоен месец, което е добра новина за почивка след празничния декември. Това е и чудесна възможност да си измислим нещо заедно. Ето два чудесни повода, които можете да отбележите с децата:

- **04.01** - Световен ден на Брайловата азбука за незрящи
<https://www.un.org/en/observances/braille-day>
- **11.01** - Световен ден на думата „БЛАГОДАРЯ“
<https://old-news.bnr.bg/blagoevgrad/post/101402551/mejdunaroden-den-na-dumata-blagodara>
- **24.01** - Международен ден на образованието
<https://www.un.org/en/observances/education-day>

— **Весел януари, екоприключенци!** —

За въпроси, коментари и
впечатления за програмата,
пишете ни на
ekopriateli@bspb.org